

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6CoE/138/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714204152
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6714204152.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: P. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. 1. V. XX/XX, XXX XX R., vedenej pod sp. zn. EX 4589/14 súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorský úrad Bratislava, Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, na vymożenie pohľadávky oprávneného vo výške 1.638,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 16Er/185/2014-17 zo dňa 16.07.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa ust. § 44 ods. 2/ zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučného poriadku) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučné konanie je vedené na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 11589/11 zo dňa 20.03.2012. Súd prvého stupňa vychádzal zo záveru, že zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom, na základe ktorej oprávnený uplatnil na rozhodcovskom súde svoj nárok je spotrebiteľskou zmluvou, preto na daný právny vzťah aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len Občiansky zákonník) upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Okresný súd poukázal aj na Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 a na Smernicu Rady č. 87/102/EHS z 22.12.1986. Konštatoval, že rozhodcovský súd vo veci rozhodoval na základe rozhodcovskej doložky obsiahnutej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. Dojednanie rozhodcovskej doložky so spotrebiteľom je podmienkou, ktorá je v zmysle čl. 2 písm. a) smernice Rady 93/13/EHS v spojení s ustanovením prílohy ods. 1 písm. q) smernice výslovne nekalá, ale aj podmienkou, účinkom a dôsledkom ktorej bolo, že rozhodcovský súd oprávnenému priznal ako náhradu za neplnenie záväzku zo strany spotrebiteľa neprímerane vysokú sankciu- úrok z omeškania 0,25% denne tak, ako si ho oprávnený v rozhodcovskom konaní uplatnil. Takto dohodnutá výška úroku z omeškania je sama o sebe nekalou podmienkou uvedenou v spotrebiteľskej zmluve, pričom účinkom dojednania rozhodcovskej doložky bolo, že ustanovený rozhodcovský súd plnenie na základe tejto neprímeranej podmienky oprávnenému priznal. Rozhodcovský súd opomenul aplikáciu príslušných európskych a vnútroštátnych právnych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, pričom neskúmal neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v predmetnej spotrebiteľskej zmluve a priznal oprávnenému plnenie v rozpore s dobrými mravmi, a to úrok z omeškania v sadzbe 0,25% denne, čo predstavuje 91,25% ročne. Rozhodcovský súd neskúmal ani skutočnosť, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, pričom podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch ide o jednu z obligatórných náležitostí zmluvy o úvere, ktorej účastníkom je spotrebiteľ a zákon sankcionuje absenciu tejto náležitosti tým, že v takom prípade sa poskytnutý úver podľa § 4 ods. 3, druhá veta Zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúčinný a bez poplatkov. Na základe vyššie uvedených

skutočností mal súd za to, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprímeranou podmienkou, ktorá vo svojich účinkoch a dôsledkoch viedla k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia smerníc Rady č. 93/13/EHS, č. 87/102/EHS, Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami najmä Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s ustanoveniami smernice Rady č. 93/13/EHS. Na základe uvedeného súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený prostredníctvom splnomocneného zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci. Domnieva sa, že súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorý mu vyplýva z Exekučného poriadku v nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu a preskúmaním materiálnej stránky súd zisťuje, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi), súd však podľa názoru oprávneného nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie. Exekučný súd sa tak mal v rámci materiálneho prieskumu obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Oprávnený sa navyše domnieva, že postupom súdu a jeho výkladom ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený ďalej argumentoval tým, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, keďže namietal skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/ rozhodcovská doložka. Oprávnený však uzatvára s povinným rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zák. č. 244/2002 Z. z. formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine a v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. V danom prípade teda bol exekučný titul na základe dohody zmluvných strán vydaný oprávneným orgánom, a to Stálym rozhodcovským súdom v konaní upravenom zákonom č. 244/2002 Z. z. Pokiaľ ide o ust. § 53 ods. 4 písm. r/ zák. č. 40/1964 Zb. oprávnený poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva, v danej veci preto konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Vo veci rozhodol vyšší súdny úradník Okresného súdu Zvolen. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa § 374 ods. 4/ O. s. p. s vyjadrením, že podanému odvolaniu nemieni vyhovieť.

Krajský súd, ako súd odvolací v dôsledku podaného odvolania preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1/ O. s. p. a postupom podľa § 214 ods. 2/ O. s. p. bez nariadenia pojednávania napadnuté uznesenie v zmysle § 221 ods. 1 písm. h, ods. 2/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že oprávnený sa domáhal vykonania exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 11589/11 zo dňa 20.03.2012. Základný právny rámec nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom bol nárok veriteľa z titulu poskytnutého úveru dlžníkovi na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.03.2011.

V bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvorili nedeliteľnú súčasť zmluvy o úvere si oprávnený ako veriteľ a povinný ako dlžník upravili riešenie sporov tak, že zmluvné strany prejavili vôľu využiť mimosúdne inštitúty riešenia sporov vznikajúcich z tejto zmluvy o úvere, a to ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmeniek a zmenky. Zmluvné strany sa dohodli, že pred rozhodnutím sporu v konaní pred rozhodcovským súdom môže ktorákoľvek zmluvná strana využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského

vyhlásenia, dohody o vyplnení zmenky a zmenky vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie. Mediačná dohoda bola uzatvorená podľa zákona č. 420/2004 Z. z. tak, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia a dohody o vyplnení zmienek a zmenky vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie môžu byť riešené Mediačným centrom registrovanom na Ministerstve spravodlivosti SR, zriadenom a vedenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka číslo: 3530/B.

Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že účastníci konania sa v zmysle rozhodcovskej zmluvy dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu.

V zmysle ustanovenia § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku súd preskúmava exekučný titul ex officio. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, prirodzenou súčasťou preskúvania tohto exekučného titulu je zisťovanie toho, či medzi zmluvnými stranami bola platne uzatvorená rozhodcovská zmluva, a to či už formou osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky v zmluve (§ 3, § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní). Povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky teda pre exekučný súd vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné ju osobitne odôvodňovať.

Súd môže v rozsahu svojej zákonnej prieskumnej povinnosti skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. Spôsobilý exekučný titul je jednou zo základných podmienok exekučného konania, nedostatok ktorej je neodstrániteľný a je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Pokiaľ teda súd zistí, že exekučný titul, predložený oprávneným nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti, môže exekúciu zastaviť. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje odvoláciu námietku oprávneného, podľa ktorej mal exekučný súd prekročiť rámec svojej preskúmačnej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom, za nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. novembra 2011, v ktorom Ústavný súd uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Exekučný súd napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s poukazom na to, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou. Uvedené závery však krajský súd považuje za predčasné.

Dojednanie v článku 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nie je možné považovať za platné dojednanie rozhodcovskej doložky v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z., keďže účastníci v ňom len vyjadrili vôľu využitia mimosúdneho riešenia sporov a uviedli, že rozhodcovskému konaniu predchádza mediačné konanie, pričom rozhodcovská doložka nie je upravená ani v inom bode Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku však vyplýva, že rozhodcovský súd si svoju právomoc na rozhodnutie sporu medzi účastníkmi založil na základe rozhodcovskej zmluvy,

z čoho sa dá dôvodne predpokladať, že táto bola uzavretá na samostatnej listine (čo uvádza aj oprávnený v odvolaní), ktorá však nebola súdu prvého stupňa predložená a súd o jej predloženie doposiaľ nepožiadala. Pre absenciu samotnej rozhodcovskej zmluvy potom súd prvého stupňa nemohol skutkový stav veci kvalifikovane zistiť, a teda nemohol konštatovať, že medzi účastníkmi nebola rozhodcovská zmluva platne uzavretá.

Nakoľko súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. h) zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. mu vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvého stupňa opätovne rozhodne o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ust. § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa od oprávneného vyžiada rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej si rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc rozhodnúť spor medzi oprávneným a povinným vyplývajúci zo zmluvy o úvere zo dňa 21.03.2011. Následne súd prvého stupňa posúdi, či je rozhodcovská zmluva platne dohodnutá, a to nielen z hľadiska jej formy, ale aj obsahu a preskúma aj súlad dohodnutej rozhodcovskej zmluvy s právnymi normami upravujúcimi režim spotrebiteľských zmlúv.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.